

Kulturforståelse B – valgfag, august 2017

1. Identitet og formål

1.1. Identitet

Kulturforståelse er et humanistisk fag, der har berøringsflader til den samfundsvidenskabelige faggruppe. Kulturforståelse handler om, hvordan alle mennesker indgår i relationer, hvor de tager del i kulturel betydningsproduktion både lokalt og globalt. Faget kulturforståelse beskæftiger sig med, hvordan kultur produceres og reproduceres, og det afdækker, hvilken rolle kultur spiller for os selv og for andre. Faget beskæftiger sig med kulturelle udtryk og værdier samt identitetsdannelse som en kulturel proces og giver redskaber til at møde og forstå mennesker i forskellige kulturer.

1.2. Formål

Formålet med faget kulturforståelse er, at eleverne udvikler deres evne til at agere og kommunikere såvel inden for som på tværs af kulturer. Gennem arbejdet med kulturelle processer fremmes mulighederne for at begå sig i en globaliseret og digitaliseret verden præget af kulturel mangfoldighed. Således udvikles elevernes viden om og forståelse af kulturel forandring og demokratiopfattelser, og faget bidrager i form af viden og kundskaber både til studie- og karrierekompetence og til elevernes almene dannelse.

2. Faglige mål og fagligt indhold

2.1. Faglige mål

Eleverne skal kunne:

- identificere, beskrive og analysere forskellige kulturelle udtryk
- redegøre for og anvende forskellige kulturbegreber og –teorier og anvende kulturteoriernes metoder i konkrete sammenhænge
- reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturel og historisk proces
- foretage tematiske sammenligninger på tværs af kulturer
- præsentere og forklare kulturalanalytiske problemstillinger med udgangspunkt i eget og andres materiale
- formulere egne handlemuligheder på baggrund af en kulturel udvikling
- foretage kulturalanalyser inden for nærmere afgrænsede problemfelter
- redegøre for problemstillinger i tilknytning til interkulturel kommunikation
- forklare kompleksiteten i interaktion mellem kulturer
- behandle problemstillinger i samspil med andre fag
- demonstrere viden om fagets identitet og metoder.

2.2. Kernestof

Gennem kernestoffet skal eleverne opnå faglig fordybelse, viden og kundskaber.

Kernestoffet er:

- kulturelle udtryksformer i tid og rum
- teorier om kultur og identitet
- kulturmøder
- kultursammenligning, synkront og diakront
- ikke-vestlig kultur
- det nationale og det globale
- interaktion og kommunikation inden for og på tværs af kulturer, herunder mediekultur
- kulturelle undersøgelsesmetoder og problemorienteret kulturalanalyse
- forskellige integrationsformer
- majoriteter og minoriteter
- identitetsdannelse som resultat af en kulturel og historisk proces

- etik og moral.

2.3. Supplerende stof

Eleverne vil ikke kunne opfylde de faglige mål alene ved hjælp af kernestoffet. Det supplerende stof skal udvælges, således at det i samarbejde med kernestoffet medvirker til opfyldelse af de faglige mål. Det supplerende stof uddyber og perspektiverer kernestoffet. Det supplerende stof består fortrinsvis af aktuelle problemstillinger med relation til faget. Det supplerende stof skal bidrage til at styrke det faglige samspil. Der skal indgå materiale på engelsk, og når det er muligt, på andre sprog.

2.4 Omfang

Det forventede omfang af fagligt stof er normalt svarende til 400-600 sider.

3. Tilrettelæggelse

3.1. Didaktik

Undervisningen skal foregå som en vekselvirkning mellem teori og empiri, således at det teoretiske stof anvendes på virkelighedsnære problemstillinger. Dette skal blandt andet sikres gennem valg af forskellige undervisningsformer og forskellige perspektiver. Eleverne skal understøttes i selvstændigt at formulere problemstillinger, indsamle og bearbejde materiale og præsentere resultatet heraf. Der skal lægges vægt på, at den enkelte elev får mulighed for, på et fagligt grundlag, at reflektere over den kulturelle betydningsproduktion og kulturens rolle.

3.2. Arbejdsformer

Undervisningen tilrettelægges med progression i valg af arbejdsformer, således at eleverne i stigende grad reflekterer over valg af materiale, teori og metode. Arbejdet organiseres i seks til otte forløb, der tilsammen skal dække de faglige mål og kernestoffet. Der skal i alle forløb anvendes flere forskellige materialetyper. Arbejdsformerne skal veksle inden for og mellem de forskellige forløb. Hovedvægten skal lægges på elevaktiverende og problemorienteret arbejde. Der indgår arbejdsformer og opgavetyper, der udvikler elevernes innovative evner.

I mindst et af forløbene skal der indgå en kulturanalyse baseret på eget feltarbejde.

3.3. It

Undervisningen tilrettelægges under hensyn til, at it anvendes i forbindelse med informationssøgning, materialeindsamling og præsentation. Internettet bruges til at undersøge og møde andre kulturer. Der arbejdes ligeledes med, at eleverne forholder sig nuanceret, kritisk og undersøgende til information og kulturel betydningsproduktion på internettet.

3.4. Samspil med andre fag

Dele af kernestof og supplerende stof skal vælges og behandles, så det bidrager til styrkelse af det faglige samspil mellem fagene. I tilrettelæggelsen af undervisningen inddrages desuden elevernes viden og kompetencer fra andre fag, som eleverne hver især har, så de bidrager til perspektivering af emnerne og belysning af fagets almindelige sider. Kulturforståelse indgår desuden i de flerfaglige forløb, der forbereder eleverne til arbejdet med studieområdeprojektet.

4. Evaluering

4.1. Løbende evaluering

Der foretages løbende evaluering, således at eleverne får en klar opfattelse af det faglige standpunkt og udviklingen heri. Evalueringen danner desuden grundlag for individuel og fælles refleksion over udbyttet af undervisningen. Grundlaget for evalueringen er de faglige mål.

Elevernes faglige standpunkt evalueres undervejs i forløbet ved hjælp af forskellige former for feedback og dialog mellem elev, klasse og lærer samt evaluering af elevens processer og produkter. Evalueringen skal følges af klare anvisninger på, hvordan eleverne forbedrer sig.

4.2. Prøveformer

Mundtlig prøve på grundlag af et ukendt tekstmateriale på fire til seks normalsider. Tekstmaterialet skal have tilknytning til et eller flere af de studerede forløb. Eksaminanden præsenterer en problemstilling på basis af tekstmaterialet og besvarer den ved at inddrage relevant viden fra de studerede forløb, og herefter former eksaminationen sig som en samtale mellem eksaminand og eksaminator. Det tekstmateriale, der danner grundlag for prøven, skal tilsammen dække de faglige mål og kernestoffet.

Eksaminationstiden er ca. 30 minutter. Der gives ca. 60 minutters forberedelsestid.

Tekstmaterialet må højst bruges tre gange på samme hold.

En normalside er 2400 enheder (antal anslag inklusive mellemrum) eller ca. tre minutters afspillet tekst.

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Der lægges vægt på, at eksaminanden kan:

- demonstrere overblik over fagets kernestof
- perspektivere en given problemstilling til faget som helhed
- anvende relevante faglige og kulturanalytiske begreber
- identificere, disponere og formidle en faglig problemstilling.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering.

Ved prøve, hvor faget indgår i fagligt samspil med andre fag, lægges der vægt på eksaminandens evne til at behandle problemstillinger i samspil med andre fag og til at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.